

СТРАШИМИР КРИНЧЕВ

ЧЕРНИЯТ ЩЪРКЕЛ

chitanka.info

Извил бяла шия, щъркелът Косру разсеяно слушаше околната глъч, унесен в тежка и горчива мисъл.

Когато прелетяха над селото, той не зърна от висинето своето родно гнездо! Какво бе станала и беловаросаната къща с високия чардак, и широкосенчестата, потъмняла от годините черница до нея? Неизречена болка като ледена буца легна в сърцето на стария щърк и помрачи горящите му кафяви очи.

До него кротко почиваше снежнобялата Бану, неразделната му другарка в беди и радост, и от време на време нежно го погаваше с червения си клюн, за да го утеши. Те само чакаха час по-скоро да се свърши препирнята на щърковете, за да отлетят към селото и да видят отблизо мястото, дето бяха минали толкова радостни дни.

Брой нямаха събраните на Бяло поле щъркове, прехвъркнали татък из синьото небе, отдето духа долнякът, що сгрява помръзналата земя и топи снеговете. Като бели бухнали цветове на ранната пролет те пъстрееха и безгласно се люлееха на червените си дълги нозе. Човек би помислил, че тия хиляди странни птици са се събрали тука на молитва и поклонение.

Най-старият и най-почитаният щърк, мъдрият Сеавей, гордо се качи на един загнил дънер от изсечено дърво, метна стреловити погледи наоколо и затрака с дебелия си клюн тъй страшно, че цялото поле изведнъж стихна. Дивите патици, бекасите и чаплиите, които бяха изскочили на орляци от блатото и гълчаха отдалеч, също се смълчаха, гузни и плахи, жадни да чуят какво ще им разкажат техните стари познайници измежду щърковете за далечните примамливи страни.

Както винаги, всесилният Сеавей говореше малко, но затуй пък речта му бе дълбока и мъдра. Той славеше подвига на своите братя, прехвъркнали в слънчеви дни и в безлунни нощи, всред дъждове и ветрове, заедно с облаците далечните морета и безкрайните равнини, заградени с високи снежни планини.

Очаровани, затракаха клюнове и безгласните досега щъркове. Дружен химн есна в глъхналото поле, като че безброй кастанети на луди хороиграчки се замятаха в миризливия пролетен въздух, или пък войнишки пълчища отмерваха такт и биеха барабаните. Това бе тържествена победна песен на гордите птици, с която те славеха хубостта на божия свят и подвига на своите мощни криле.

Най-после като по даден знак всички клюнове спряха да тракат и полето отново утихна. На малки групи щърковете полетяха в разни страни. Повечето се изгубиха на север. А тези, които останаха на Бяло поле — помежду им беше и Сеавей, — скоро се пръснаха из блатото, сподирени от любопитните бекаси и от завистливите чапли, които искаха да научат изведнъж всичко ново, което знаеха далечните гости. Но щърковете бяха уморени и гладни, затуй бързаха да се провират между високите корави камъни, стъпвайки предпазливо по мочурливата трева, дето уплашено подскачаха и се криеха жабите.

А в това време Косру и неговата вярна спътница Бану бързаха към селото. Очите им не бяха ги измамили: заедно с къщата на Мартин Чука огънят бе грабнал и тяхното гнездо! Широкият, обрасъл с бъзак и коприва двор също изглеждаше запустял. Само чернорунтащото куче Шаро мързеливо се приличаше на слънце, а най-малкият син на Мартин Чука дълбаеше с камък трапчинка пред къщния праг. Като зърна щърковете, Шаро се изправи на предните си крака, протегна се като в просъница, после скочи и радостно замаха опашка. Подир него скочи и детето, цялото му лице светна в блажена усмивка и дворът се огласи от ликуващите му викове:

— Щърковете! Щърковете!

Косру и Бану бяха кацнали върху керемидите на съседната къща и скръбно гледаха сламения покрив на новата, схлупена до земята къщурка. Те вече се готвеха да хвъркнат от това скръбно място, когато врабецът Зизи прилетя отнейде и им зачурулика, но тъй бързо, щото изпървом те нищо не разбраха. Зизи беше се родил във вършината на изгорялото гнездо и затуй щърковете го имаха като своя птичка. Когато утихна и почна да реди думите полека-лека, двата щърка разбраха, че Зизи им разказва как се е подпалила къщата на Мартин Чука, как вятърът раздухал огъня и скоро и къщата, и гнездото станали пепел. Разбира се, не всичко, което разказваше Зизи, бе истина — кой би повярвал, че такава дребна и глупава птичка може да вдигне цяло щърково гнездо, а Зизи тъкмо това и твърдеше! Не стигаше тази лъжа — бърливият врабец набеди злобната кукумявка Мува, която с мъка ловяла вече мишките и бръмбарите, че от завист към двата щърка подпалила една нощ къщата на Мартин Чука...

Но Косру и Бану не бяха толкова глупави, та да повярват сплетните на лекоумния врабец, и побързаха да търсят място за ново

гнездо.

Това не трая дълго. Още до вечерта те кацнаха на стария вековен дъб край селото, извишил клоне чак в синьото небе, и събираха върше из полето и дворищата, да ги редят на върха му. Не се изминаха осем дни, и умните щъркове свършиха новото гнездо, по-яко и по-хубаво от старото, изплетено околоръст с лоза и сухо клоне, измазано грижливо с глина, за която Бану от сутрин до късна вечер бе хвърчала чак до блатото. И нито огън можеше да досегне новото гнездо, нито вятър да го събори — то като че бе израсло от самия дъб.

Радостно заживяха двата щърка в него и още по-радостен стана животът им, когато сутрин Бану гръмко затрака клон и същия миг изпод белите й широки крила проточиха сиво-бели шии трите малки в притома чакани щъркчета. Като празничен звън на църковно клепало полетях над селото щърковата песен, що възвестяваше за новия живот.

Скоро откъм блатото прилетях и Косру, сграбчил в яките си нозе още топлото тяло на малкото зайче. Такъв хубав лов отдавна не беше намирал. Той остави на Бану вкусната плячка, погали с клон новородените, изправи се в края на гнездото, проточи шия към небето и почна да клепа звънливо и тържествено, като че в тази ранна сутрин призоваваше птиците на молитва.

Ненадейно Косру прекъсна мелодията, вгледа се в малките и цял разтреперан от вълнение и уплаха, извика:

— Да пресъхнат реките и блатата, ако очите ме лъжат! Ти си измътила черен щърк.

Бану жмуркаше очи в сутрешното слънце, унесена в щастие, и като че не слушаше и не виждаше какво става наоколо. Какви ли не глупости бъбре понякога Косру! И кой би помислил, че такива неща се случват под слънцето! Откакто помни дните си, тя е расла и живяла само всред бели щъркели. Отде ще се вземе сега черна рожба! Нали никакъв грях не тежи на съвестта й!

За зла нейна участ този път Косру не лъжеше. Когато той повтори тежката клетва, Бану се отмести и погледна. Истина, тук-там перушината на малкото се белееше, но все пак то бе черен щърк! Нозете му, както у неговите братчета, бяха бледочервени и сиво-бял мъх светеше на гърдите му. Но всичко друго тъй го отличаваше! Бивало ли е такова чудо!

Косру и Бану тъжно припомняха стари приказки, слушани от бащи и деди, ала никъде не се говореше за черни щъркове в техния род. Свесили глави, смълчани и грижни, те дълго стояха в гнездото и гадаеха за каква ли прокоба им е пратена черна рожба. Унесени тъй, мъдрите щъркове скоро забравиха мъката си; какви не беди са се струпвали на главите им и те всичко са понасяли! Нима бива да си тровят радостта с празни суети. Трийсет пъти бе извървяло слънцето пътя си по небето, докато се излюпят яйцата, трийсет нощи на небето пламваха звездите и Бану все чакаше, сгряла под себе си бедните си рожби, чакаше този ден. Знае ли някой кое се случва за добро и кое за зло? Ненаправно щърковете ходят по далечни земи, над планини и морета. Те са видели и научили повече от всички други птици и затуй нищо не ги отчайва и плаши. Тъй и сега те заживяха само със своята радост, а уплахата сграбчиха и задушиха, както сграбчват и задушават зло насекомо в клюна си.

Целия ден Косру не се спря нито миг. Обтегнал шия и нозе, той като стрела летеше над блатото, спускаше се в мочурляците, безшумно се провираше между камъшите или гордо цапаше във водата, търсейки пиявици и риба или водни червеи. Едва късно вечерта Косру сложи тежкото си топло тяло в гнездото и сгуши глава до малките, сбрали се на купчина върху мекото легло от перушини и треви.

Полъхна хладен вечерник и като далечни морски вълни зашумяха безбройните листа на дъба. Стихнаха песните на врабците в клонците, утихна и се унесе в предсънна дрямка полето. По селските къщи и дворища ту трепваха светлини, ту загасваха; прекъснат кучешки лай се чуеше сегиз-тогиз и глухо замираще в нощта. Някъде край селото изцвили кон, последван от сърдитото ръмжене на разсънено куче. Наблизо прелетяха прилепи и потънаха в мрака. Все по-гласовито зацвъртяха щурците, заромони близката вада и далече нейде зловещо се обади бухал. Свежа майска нощ обгърна полето, както майка обвива с ръце и притиска до гърди детето си: тържествено ликуване изпълни въздуха и цялата земя като че заплува нагоре върху невидимата люлка от лъчи, която нощните звезди спускат от небето.

Майката отдавна спеше, спяха и малките новоизлюпени, спяха своя първи сън под топлото звездно небе. Само Косру, ненадвил радостта, климаше глава полусънен, разтваряше уморени клепки, изпод които светваха черни очи, устремени към звездното небе. В тях

блясваха като далечни светкавици и прорязваха тихата мрачина на гнездото смътни спомени за отколешни дни. В ума на Косру възкръсваха неогледните песъчливи пустини, над които прелитаха ятата щъркове, многоводните реки и езера и опазените под палмова сянка оазиси. И там, и тук божият свят бе неизказано хубав; кротко светеха лъчистите звезди от високото нощно небе, кротко шъпнеше и вечерникът любовните тайни на подмладената земя. В полусън гледаше Косру трептящите звезди и мислеше самодоволно с малкия си птичи ум, че те са запалени от него, за него само, щастливеца...

Занизаха се дни след дни, един от други по-радостни и по-хубави. Малките растяха и крепнеха. Бану от сутрин до вечер ги учеше на всичко, което трябва да знае един млад щърк, та да бъде достоен за славата на своя род. Пръв измежду малките черният щърк почна да срича своето странно име Кебар и скоро врабците, които никога не бяха виждали черен щърк, заповтаряха из цялото поле:

— Кебар! Черният Кебар!

Но никой не слушаше какво пеят врабците, защото те навсякъде се славят за бърбиви и глупави птички. Младите скоро изучиха езика на бекасите и чаплиите, които най-много им пречат на лова в блатата, та дори и на бухалите и кукумявките, макар всеки щърк да ги мрази повече от смъртта.

С каква жажда гледаха малките щъркове слънчевото засмяно небе, което се разстиляше високо над тях, и с какъв неизказан трепет разперяха крила, готови да литнат там, към тайнственото примамливо блато, отдето ден след ден сърцатият Косру донасяше вкусен лов. Като висока гъста трева се зеленееше пред възхитените очи на малките блатските камъши, а птиците, що прехвърчаха над тях в слънчевия въздух, приличаха на пеперуди. Оттатък блатото и широките поляни се синееха планини, по чиито върхове остроото око можеше да различи снежни преспи.

Бану разказваше на рожбите си, че зад тия планини се простира неогледното синьо море, а още по-далеч от него почва блажената страна на вечната пролет и на вечната младост. Бану разказваше възторжено, а малките щъркове жадно поглъщаха нейните думи и никакво съмнение не размътваше детската вяра на техните чисти души. Те искаха да слушат от Бану все по-нови и по-вълшебни приказки и в болезнен копнеж за тайнствените чарове на земята

техните крехки още крила се размахваха във въздуха, а очите им горяха от неутолена жажда... Бану без мъка редеше своите омайни приказки, в които малките дочуваха загадъчния плисък на пенливите вълни, виждаха морето, що се синееше някъде дълбоко-дълбоко като същинско небе с разтичани по него черни облаци.

Неусетно изминаваше летният ден, слънцето потапяше огнения си диск край небо, пурпурните облаци побеляваха и скоро земята плуваше във вечерната дрезгавина. Тук и там като нощни кандилца пламваха звездите и тогава малките протягаха шии над гнездото, заозъртваха се към полето като малки деца, които надничат от чардака на висока къща, и още по-нетърпеливо искаха да чуят нова приказка за далечните слънчеви страни, дето отива да умре всеки истински щърк. Бану не губеше време и лека почваше:

— Имало някога...

Бану знаеше толкова приказки, колкото звезди светеха на небето. Тя разказваше за глупавите щъркове, които тръгнали сами да прехвъркват морето, но изгубили пътя една нощ в буря и се издавили. Разказваше им за страшните крокодили, що се припичат на слънцето по нилския бряг и отегчават щърковете с въпроса за чуждите страни, ако и да забравят тутакси, каквото чуят. Разказваше Бану с увлечение също за египетските развалени храмове, дето се крият бухалите и змиите, а понякога старите и болни щъркове, що не могат да прехвъркнат моретата. Но най-много обичаха да слушат малките за ибиса, свещената птица на слънчевата страна, и за лотоса, който денем разтварял цветните си прозрачни бели чашки, за да пие до изнемога слънчевите лъчи, а нощем бързал да ги скрие под водата и така да избегне злите духове на пустинята, от чието допиране цветът на лотоса увяхвал и бързо съхнел.

В началото на третото новолуние малките щъркове знаеха вече да хвърчат. Те се вдигаха високо над дъба, толкова високо, че едва виждаха гнездото, и радостно се къпеха в топлите слънчеви лъчи. Нищо вече не ги плашеше. Те се грижеха сами за себе си, летяха дето искаха и колкото искаха. Какво повече трябва на един щърк?

Огорчен остана само Кебар. Бану не го пускаше далеч от гнездото от страх да го не види Сеавей или друг чужд щърк. Суеверна, каквато бе, тя не преставаше да мисли, че нейната черна рожба ще ѝ донесе някаква беда. И затуй, когато двамата млади щърка всеки ден

отиваха на блатото да се учат на лов, Кебар оставаше самичък да пази гнездото и да гледа само отдалеч на примамливото тучно поле, като се предаваше на невесели мисли за своята зла участ. Измъчваше го горчивото чувство, че с него постъпват жестоко. Той не се намираше по-лош от другите, не вярваше, че е истина, каквото говорят за него, и може би имаше право: перушината на гърдите му и по шията му се белееше, както у неговите братчета — чернееха се само крилата и опашката му, но кой е крив? И биваше ли за туй само да го лишат от толкова радости?

Една юнска вечер Кебар остана сам в гнездото по-късно от всеки друг път. Напразно се взираше той над почернялото поле към блатото — нищо не се мяркаше там, като че щърковете бяха изчезнали безследно. Кебар не се боеше от нощта и макар да знаеше, че никой не ще го нападне в гнездото, тръпнеше в тази неизвестност. Пълната луна лудо бягаше зад черните облаци като подгонена чудновата птица и плахо трепкаха далечните елмазени звезди. Небето бе се снишило ниско-ниско над земята, но Кебар нито помисляше, че стига да поиска, може лесно да го стигне и да си свие там по-хубаво и по-високо гнездо. Тревожно и безпокойно горяха неговите очи, неподвижно устремени към полето, дето се губеха близките му.

Ненадейно някакъв шум наблизко стресна Кебара; той извърна глава, изправи се в края на гнездото и се загледа надолу. В гъстоклонето непозната черна птица кацна на дъба, стрелна към Кебара две големи жълтогорящи очи; после прехвъркна по-близо и като видя, че щъркът е сам, кацна на гнездото. Кебар изведнъж позна кукумявката Мува, макар никога да не бе я виждал. Същата, за която Бану разказваше, че запалила тяхното гнездо върху къщата на Мартин Чука! Младият щърк видя как Мува разкъса прилепа, що бе сграбчила между нозете си, и го изяде лакомо. Като свърши, кукумявката ехидно потърка тъпия си клюн о един сух клон от гнездото и запита Кебара с престорено нежен глас защо е останал самичък. Щъркът не знаеше какво да каже и само простена жаловито:

— Аз съм най-нещастният щърк, какъвто се е раждал някога под слънцето!

Мува поклати глава, като че искаше да потвърди тези думи. Жълтите ѝ очи още по-зловещо пламнаха, като огньове в тъмна пещера, и Кебар би се уплашил, ако не бе тъй много уверен в силата

си. Мува изслуша гробно няма всичко, що разказа младият щърк, помълча дълбокомислено и уверена, че през нейните благословени уста говори самата мъдрост, почна бавно и внушително:

— Оплакваш се, че си презряна и жестоко наказана птица. Мамиш се, о, Кебар! Не е ли по-лесно да се мислиш за избран и щастлив щърк? И родители, и братя ти донасят вкусен лов от блатото. Нима това ти наричаш наказание? По-скоро не са ли нещастни те, задето поради своята глупост са станали твои роби? Аз познавам всичките тайни на нощта и за мене няма нищо по-хубаво от неизвестността, която те плаши, страхливецо. Ето, излизам и не знам дали на утрото ще се върна гладна в хралупата си. А ти, ти винаги си сит. За какво скърбиш, глупчо? Твоята награда е по-голяма от заслугите ти и ония, на които завиждаш, страдат повече от тебе.

Вятърът глухо шумеше в гъстолистия дъб, изправен като страж накрай селото, безмълвно се къпеха звездите в бялата лунна светлина и в тих летен сън глъхнеше селото, сегиз-тогиз разбуджано от лая на подплашено куче или от песента на подранил петел. А знайната и страшна за всички кукумявка Мува тихо разказваше на любопитния Кебар всичкото свое знание. Щъркът слушаше захласнат и не се съмняваше, че по земята няма птица, по-умна от Мува. Затуй не се забави да попита дали са истински приказките на Бану за далечните слънчеви страни.

— Никъде по земята няма вечна пролет — мъдруваше кукумявката, — както няма вечен ден или вечна нощ. Ако беше тъй, щърковете щяха ли да бързат напролет из тези краища? Там, дето те отиват всяка зима, още преди да закапят листата от дървесата, тече голяма мътна река. От нея напролет изскачат хвъркати риби, в устата на които гори огън. От страх щърковете бягат по цели дни и нощи, докато най-сетне стигнат в тази земя. Заклевам се в светото име на бухала Кебел, че под месеца няма по-голяма истина от тази!

Не успя Мува да изрече тези думи, към гнездото прехвъркнаха орляк малки птички и като познаха страшната кукумявка, почнаха да я дразнят с пискливи крясъци. Те ту се спускаха отгоре й, ту, уплашени от най-малкото нейно помръдване, бързаха да се скрият в гъсталаците на дъба. Мува, която знаеше с каква смъртна омраза я преследват врабците, синигерите и всичките дребни птички, само се усмихна злобно.

— Защо ли е този празен шум — изсъска тя ядно, — по въздуха летят всякакви твари и бог е наредил по-големите и по-силните да изядат слабите. Крива ли съм аз, че често трябва да се угощавам и с врабци, и със синигери? Нима да могат всички тия свадливци, не ще ме изскубят перо по перо, та жива да ме разкъсат? Подир бухалите кукумявките са най-мъдрите птици на земята. И с какво са заслужили те толкова презрение? Ако има птици за мразене, то са щъркелите, защото са подли, кръвожадни и отмъстителни...

Тука Кебар протегна шия, изправи се на един крак, готов да възрази, но Мува забърза и не искаше да прекъсне речта си.

— Потърпи! Всичко ще чуеш и разбереш. Ти вчера си дошъл на белия свят и нямаш ум, колкото единият ми нокът. Аз съм виждала как големите щъркове избиват малките и хилавите, когато се готвят на път зад сините планини, хе там далек, в края на небето и на земята. Изкълват ги и им изпиват кръвта с клюновете, та да не им пречат из пътя. Никого не жаят — стига да видят, че е престарял или болен. Не беше отколе, видях с очите си...

И Мува се унесе да разказва всякакви ужаси за щърковете. С изтръпнало сърце слушаше Кебар и може би нямаше да повярва, ако всичко туй му говореше някоя друга птица, а не мъдрата Мува. Но най-силно бе поразен Кебар, когато узна, че неговият живот не е никак сигурен, защото всеки отбелязан щърк бива убит на тръгване за топлите земи.

— Ако не бе тъй, щяха свободно да те пуснат на блатото — прибави убедително Мува и зареди още по-тежки думи, от които Кебар цял трепереше. И какво не му разказа кукумявката! Тя нарече врабеца Зизи глупав лъжец, като уверяваше, че никога не й минавала през ум мисъл да изгаря щърково гнездо. Нима са малко другите й грижи! За да го увери в своята привързаност, Мува научи неопитния щърк на безброй хитрости и му каза, че трябва по-често да се допитва до нея, ако иска да си нареди лек и хубав живот.

Така говореше в топлата лятна нощ кукумявката Мува върху самотното щърково гнездо на клонатия дъб под далечното, незнайно небе, в облачните пазви на което още бягаше, изгубваше се и изплуваше отново пълната месечина. И дълго още звънтяха в ушите на Кебар тия нови, замайващи думи, каквито той никога, никога дотогаз не бе слушал.

Кукумявката отколе вече се изгуби над тъмните селски дворове и плетища, за да търси мишки или да дебне заспали по дървесата и покривите птички, докато не забелее небето на изток, а Кебар още стоеше натъжен и изплашен в гнездото, впил безпокойни очи към полето. Скоро в далечината се показаха малки петна, които растяха и летяха, прилични на нощни пеперуди, към дъба. Други такива тъмни точки се повдигнаха от блатото и заплуваха на разни страни. Когато изминаха още няколко мига и Кебар позна своите родители, той се сгуши в гнездото и се престори на спящ — също както Мува го беше научила преди малко. Престори се, и тъй хитро, щото най-прозорливото око не би се досетило, че бързо-лудо тупка сърцето му под перушината. И Кебар чу всичко, когато птичата челяд шумно кацна в гнездото. Там, на блатото, имало бой с чаплите и затуй окъснели. Бану разказваше, че една злобна и завистлива чапла — каквито са всичките чапли! — останала полумъртва в камъшите и така ѝ се падало. Дълго не заспиваха щърковете и до омала гълчаха за изранените, разкъравени чапли, а Кебар скрито мислеше за онова, което бе чул от кукумявката Мува, и наздраво почваше да се съмнява дали наистина щърковете са най-мъдрите и удивителни птици под слънцето.

Така, измъчван от лоши предчувствия и с тревожни мисли в малкия си мозък, Кебар заспа неспокоен, кратък сън и на утринта се дигна още в зори. Той заби с клюна си, за да обади почването на деня, и сетне до самата вечер прекара със своите потайни мисли, като се преструваше, че нито знае, нито е сънувал за боя в блатото.

А всъщност оттогаз поумнелият Кебар нямаше друга мисъл в главата си. Докато неговите братчета отиваха заедно с Косру и Бану на лов, черният щърк хвърчеше ниско над селото, кацаше над покривите и копите сено и със завист гледаше на кокошките и юрдечките, които цял ден ровеха из бурениясалите дворове, квачеха или тромо бягаха, подгонени от петела.

Най-много обичаше Кебар обширния, потънал в зеленина двор на Мартин Чука, дето някога са живели родителите му. В този двор щъркът намираше всичките забранени развлечения и радости, недостъпни за него там, върху високото гнездо на дъба. Той ходеше в двора свободно и важно, като че бе се родил и расъл сред кокошките и пѣдпѣдците. Но истинско щастие за Кебар бе приятелството на

кучето Шаро, което още помнеше старите му родители и сега бързаше да вземе под своя закрила черния щърк.

Кукумявката Мува, то се знае, не забравяше своите съвети и често мъдруваше пред Кебара:

— Хората със своята глупост мислят, че щърковете донасят щастие на къщата, в която живеят. Недей забравя това и се дръж господарски. Къде има по-щастлив щърк от тебе?

В края на четвъртото новолуние Бану отведе Кебара на блатото. Не по-зле от другите млади щъркове той се провираше сред камъшите, издебваше страхливите жаби или ловеше пиявици в застоялата вода. Но всичко това скоро му дотегна. Бекасите и дивите патици не оставяха мирно новия си гост и Кебар не поиска втори път да търпи техния празен глъч. Отиваше той на блатото само сегиз-тогиз, като се криеше в най-запустелите места и търсеше в шубраците полски мишки и бръмбари. Мернеше ли се отнейде непозната птица, Кебар бягаше настрана, криеше се зад високите храсти и така стана още по-омразен на блатните птици.

А славата му в двора на Мартин Чука все повече растеше и все по-често Кебар кацаше по стоборите на покривите на селските къщи, като гълташе лакомо, каквото му подхвърлят. Всички птици знаеха за приятелството му с кучето Шаро и със завист гледаха на чернокрилия щърк, гиздав и обичан.

Един ден най-малкото осемгодишно момче на Мартин Чука се пошегува с Кебара и му отрязва краищата на крилата. Оттогаз черният щърк не можеше да хвърчи дълго и скоро, отмалял, се спускаше за почивка. Кукумявката Мува, при която отиде да се оплаче Кебар — това се случваше твърде често, — самодоволно замаха късата си опашка и дълбокомислено почна да убеждава щърка, че и това дребно нещастие съдбата му е пратила само за по-голямо добро. Мува разказваше също, че небето е празно и че една умна птица няма какво да търси там, тъй като всички хубави и полезни неща се срещат по земята. А и бухалът Кебел, който знаеше безброй мъдрости от хората, неведнъж е повтарял, че да хвърчиш високо, то значи ниско да паднеш. За какво са празни мъки, щом животът е толкова лек и светът — неизказано хубав.

Наистина зле посрещнаха вечерта Кебара в гнездото неговите стари родители, гневно го заглеждаха и двамата му братя връстници.

Тежък стана животът на черния щърк в бащиното гнездо; не го обичаха вече там и ден след ден сипеха горчиви навети над глупавата му глава. Страхуваха се и бягаха от него, като че смърт носеше. А една нощ в полусън той чу какво му прокобяваше Бану и цял затрепера от страх, че заедно с другите болни или престарели щъркове ще го убият и него, преди да хвъркнат на юг.

Скоро бягаше лятото и в един задушлив юлски ден щърковете прилетяха с хиляди от всички краища и се събраха в Бяло поле, готови за далечен път. Онези, които от болести и хилавост не можеха да хвърчат заедно с ятото, покорно чакаха участта си. Те изглеждаха спокойни, макар да знаеха, че са обречени за жертва на белия бог, комуто се кланят белите щъркове. Старият и мъдър Сеавей гръмко затрака и цялото поле гробно утихна. Щърковете обърнаха черни искрящи очи към обречените и безстрастно ги загледаха. После, когато Сеавей повторно заби с червения си клюн, всички щъркове, като че залюлени от вихрушка, на кървавобелезникав облак се спуснаха върху беззащитните жертви и за няколко мига мястото, дето стояха, се покри с бездушни лешове и окървавени перушини, които вятърът повличаше и замитахе с тях бодилите и блатските камъши.

После като белокъдри набуяли вълни на морски отлив щърковете се пръснаха по полето в очакване. Сеавей подскачаше или прелиташе От едно място на друго, като стрелваше със светкавично бързи погледи всеки щърк. Когато стигна в самия край на ятото, той видя сгушена до един меголист челядта на Косру и укорно заклати глава, защото не видя при тях младия Кебар. Виновно загледа Бану и не намираше думи да разкаже, че нейният чернокрилец страхливо се е скрил в селото. Сеавей нямаше време да чака и бързо отмина, за да види с очите си как всичко е наред.

А в това време Кебар уплашено се гушеше в глъхналия двор на Мартиновата къща и от час на час кацаше върху покрива ѝ, гледаше небето към блатото в очакване да се покажат щърковете. В двора кокошките и гъските, както винаги, усърдно ровеха в сметта и кълвяха гниещите зърна, нехаейки за голямата грижа на Кебара. Само Шаро дружелюбно махаше опашка, когато се случеше близо до него, и дълбоките му сиви очи светеха от обич.

— Погледай, Шаро — възкликна радостно малкият Петьо, като милваше рунтавото черно куче по шията, — щърковете си отиват вече,

а нашият остава.

При тия думи Петьо подхвърли къшея хляб, що се върдаляше из джобовите му от сутринта, на Кебара, като не снемаше учудени и ликуващи очи от него. Но щъркът нито погледна хвърления къшей, цял прехласнат в гледката, която него миг чертаеха по небето щърковете от Бяло поле. Две тъмни бляскави ленти прорязаха бездънната синева в следпладнешката омара на късното лято и се вдигаха над селото като кобно знамение. Сбрани в началото, подобно главата на чудновата комета, двете тъмнеещи във висинето ивици, все повече отдалечени, бягаха една от друга и обземаха половината небе. Ето, те вече стигнаха крайнината на селото, тъй близко, щото ясно можаха да се различат обтегнатите напред тънки шии на щърковете и да се чуе глухият шум от крилата им. Но бързо-бързо се изгубваха те в незнайното лятно небе и също тъй бързо растеше горестта на Кебара и очите му се овлажняваха от недобри предчувствия. Той прехвърча връз кирпичения, опушен комин на близката къща и оттам дълго още се визира подир ятото. Като запокитени на възбог, фантастично кръстосани стрели, двете редици щъркове тънеха в далечината, смаляваха се дребните точки и заприличваха на зърна от броеница, която незнайна ръка е хвърлила в пространствата за дар от свети земи.

Не чака дълго Кебар, но пак тия минути му се сториха мъчителни и бавни, както дните на целия му минал живот. Отдавна се изгуби, стопи се ятото в синята слънчева омара, а Кебар с очи, замъглени и блестящи, още стоеше на окадения комин и малкият му мозък почваше да гори от нова, непозната дотогаз мъка. Той погледна към двора на Мартин Чука, дето уморително кудкудякаха кокошките и дълбаеха с тъпите си човки ровката пръст, и още по-остра болка като ледена топка застуденя в гърдите му. Тогава Кебар си спомни всичко, каквото бе научил от кукумявката Мува, и поиска да бъде насила весел, като метна глава назад, разпери крила и сви опашка на колело. Но когато трябваше да изтрака, за да обади радостта си наоколо, той изведнъж помисли, че трябва да изглежда много жалък и смешен, и се сви на мястото си, гузно посрамен.

После, неспомнил нищо радостно и хубаво от мъдростта на Мува, черният щърк се унесе в приказките, които някогаж — насън или наяве? — бе чувал от добрата Бану, там, на високото гнездо върху дъба. Унесе се и стори му се, че наистина е виждал, че наистина е

ходил в далечните слънчеви земи, примамливи със своите загадъчни тайни и невидими хубости. А сега стои сам-самин в това глухо, запустяло село, стои и чака. Какво ли? Те, родителите, смели щъркове, отлетяха вече и може би никога няма да се върнат назад или ако се върнат, не ще го намерят него, изоставения.

Не ще го намерят и кой ще бъде крив? Кукумявката първа го научи за жестокостта и безсърдечието на щърковете. Но ако тя го е заблудила и измамила? Кебар, както и по-преди, не беше уверен наздраво в нищо и затуй, без да се бави, хвъркна към полето със смътна мисъл да запита и научи у блатските птици какво се е вършило там. Но още преди да нагази в тресавището, той видя орляк гарвани да се вият на едно място и със зорките си очи можа да различи мъртвите тела на убитите щъркове, вече разръфани от лешоядците орли и злокобните гарвани.

Бодро си отваряше път черният щърк между камъшите и първото му безпокойство замени упоително сладката увереност, че не са го изкълвали до смърт и че живее в радостта на божия свят, дивно прекрасен и съвършен. Цялата жежка следпладня Кебар се развличаше само с лов на дребни рибки или насекоми, защото още от сутринта тревогите го караха да забрави глада. А косовете и лястовичките дълго злословеха и наричаха Кебара глупец, като го виждаха да си губи времето с толкова дребен лов. Дори чаплите, които никога не бяха запомняли щърк да остане самичък в блатото, не намираха блага дума за него и го коряха на злобния си език без пощада.

Чак след слънчев залез се върна Кебар в гнездото на дъба, сит и доволен. Ала нито небето с елмазените си звезди, нито глъхналото поле, от което на талази плуваше свежият мирис на цветята, го радваха, както в предишни дни. Той замижаваше, но досадни мисли за отлетелите щъркове го караха да отваря избистрени очи и да се взира в тъмната далечина, дето в жежката пладня на летния ден се изгуби ятото.

И сега още в тайнствената безкрайност на звездната нощ летят безспир волните и горди птици. Те бързо оставят подире си тъмните поля, прехвъркват над забулените с мъгли планински ридове и стигат пенливото море, което далече някъде мие бреговете на тяхната земя. Те ще прелетят и над него, по-неуморни от вятъра, по-бързи от светкавицата, и ще стигнат обетования край. Ще стигнат, както

неведнъж са стигали техните бащи и деди. А той, страхливият щърк, ще остане тук и ще мисли, ще се разкайва може би, че не е имал смелостта да умре, щом не е бил достоен за живот.

Глухият шум на дъба и нощните сенки, които се мяркаха в полето, будеха у Кебара смъртна тревога и самотността почваше да го плаши. Тогава той си спомни за Мува и затрака тъй високо, щото врабците, заспали в клоните на дъба, се изплашиха насън при името на омразната кукумявка.

— Мува! Мува! — повтаряше тревожно Кебар и впи очи оттатък рекичката в хралупата на една изсъхнала стара върба. Сърдита прелетя Мува при Кебара, с глава още размътена от горчиви мисли за безцелността на живота. Мястото му е да се знае, че нечакана беда — свърши дните си най-мъдрият измежду бухалите, всезнаещият Кебел — бе направила Мува твърде суеверна и мрачна. Наистина, това не бе бо'зна какво чудо, защото който и врабец да попитате, ще ви каже, че кукумявката Мува е стара вещица, която нощем събира в хралупата си злите духове от запустелите къщи и блатските феи, за да омагьосва и погубва с тях душите на малките птички. Но все пак това нещастие стигна, за да пръсне и последните радостни мисли на Мува, като направи душата ѝ по-черна и от нощта. Тя все по-често мислеше за смъртта и задгробния живот и искаше да прочете по звездите какво ще ѝ донесе неизвестното бъдеще. А заклинанията, които правеше в тъмната хралупа заедно с вампирите, нейни помощници, укрепваха убеждението ѝ, че тя не е родена за суетния земен живот.

Всичко това, то се знае, не пречеше на Мува да налита стръвно на младите птички, както и по-преди. Но страхът, че някакви зли, враждебни духове се опитват да ѝ напакостват, я правеше предпазлива повече, отколкото е потребно за една граблива птица и беззащитните жертви по-лесно избягваха от нея, като се криеха в гъстолистните дървета, дето кукумявката не може да хвърчи, а само тремо подскача от клон на клон.

Тъй и сега Мува остана твърде учудена от щърковия вик и преди да хвъркне, разтърси сепнато криле в хралупата, за да се увери, че не сънува. „Цял ден врабците пяха в листето — каза си Мува, — че щърковете хвъркнали вече. Да не са били и туй лъжовни песни?“ Като стигна до дъба, тя три пъти облетя високия връх, за да разкара, ако има, сторена магия и кацна на гнездото чак когато зърна с очи Кебара.

Доверчиво разказа мъката си младият щърк, нищичко не скри той от дълбокоучената Мува. И за убитите щъркове в полето, и за своя страх от неизвестността и мрачината, за всичко свърна реч Кебар в копнежи на смътно очакване. А Мува слушаше дълбокомислено несвързаните му думи и за хиляден път мислеше, че глупави стракове троят живота на щърковете и че няма по-мъдри птици от кукумявките и бухалите.

— Не е време за жалби сега — редеше дума по дума Мува горчиви навети, — миналото не можеш върна. И какво ли е било и не било! Щърковете всяко лято от незапомнено време бягат по други земи, та това голямо чудо ли е? И бекасите, и жеравите, па и лястовиците правят същото, че иначе гладът ще ги измори. Затрупа ли сняг земята, врабци и гарвани с мъка живеят тъдъва, а по замръзналите реки и блатата нито мушица се улавя. Затуй си бягат щърковете още преди да се напукат кестените по дърветата. А тебе какво ти е? В Мартиновия двор и от студ ще се укриеш, и гушата ти празна няма да остане, знай си го.

С пламенна вяра говореше Мува и светлорадостна надежда блясваше пред очите на Кебара.

— Не се иска много ум и воля за хвърчене в далечни земи, но коя птица може да се скрие като мене в гнилата хралупа на стара върба и по цели нощи да си блъска главата със световните неуредици, да мисли и гадае над онова, което е било и което ще бъде? Цели осем години прекарвам аз самичка в своята хралупа и питах ли ме какво съм видяла и патила? Биват нощи, когато земята наоколо е тъмна потъмняла и само се чуе вятърът как гони тръните из ливадите, кърши клоните на дървесата и стене като на мъртвило. Звездите угаснали, небето ниско се схлупило над земята и като ливнал оня дъжд, сякаш че иска всичко да удави и завлече. По-силно зашуртява водата и прониква в моята хралупа. Аз стоя вътре сама-самичка, не мога да провра главата навън и си мисля: „Божичко, защо е сега тази буря, този дъжд? Не може ли да се нареди светът по-приятно и по-весело?“ И за колко други неща мисля аз, Кебар, да знаеш! Нощта не би стигнала всичко да разкажа.

— Недей — жаловито простена Кебар, — тъй ми е тежко! Няма да те слушам.

— Виж го ти! — сърдито продължи Мува. — По-добре ли щеше да е, ако твоите щъркове ти изкълвяха месата на блатото, а лъскавата ти перушина почервенееше от кръв? Щърковете са хвъркнали, та светът ли е пропаднал! Нито една звезда не е трепнала на небето зарад тях, нито един лист не е паднал от дъба. Светът е много по-стар от всички ни и колко такива щъркове са отлитали вече, колко са се раждали и умирали...

— Стара песен е това — рече боязливо Кебар, — неведнъж съм я чувал. — И като помълча малко, загледан в далечните хоризонти, горещо възкликна: — Ах, да знаех само пътя за слънчевата страна! Всеки щърк ходи там и знае, а аз — аз никога няма да я видя!

— Глупава птица! Глупава птица! — гневно изкряска Мува. — Да не мислиш сам да стигнеш в слънчевата земя? Един щърк, който не е ходил по-далеч от блатото... Смешно, много смешно. Ти се боиш, че ще умреш тук от мъка? Никога не е било. В двора на Мартин Чука ти ще заживееш охолно и сладко. А напролет, щом се размрази блатото и напъпят дървесата, щърковете пак ще се върнат и тогава, ако искаш, бягай с тях в слънчевата страна. Аз не мога живя там нито ден. Глупава страна!

И като потърка няколко пъти тъпата си човка о вършето на гнездото в знак, че е свършила вече мъдрите си речи, Мува хвъркна към селото, за да търси мишки в покривите или да лови изплашените малки птички. А Кебар остана сам в гнездото под високото звездно небе и дълго преди да го унесе сън, умът му се губи в неznайния път на ятото родни щъркове. И насън той видя вълшебната слънчева земя, гордо, свободно хвърчеше над потънали с цветен блясък равнини с хиляди други птици и живееше и се радваше с радостта на всичко живо.

На сутринта слънцето изплува, обгърнато в диплите на огненочервени облаци, загаси и последната звезда на небето и цялата земя се разцъфна в светло ликуване. Над полята и блатата лежаха млечнобели мъгли, бавно се вдигаха, топяха се в топлите лъчи и тук-там зелени хълмчинки изплуваха като острови из безбрежна морска далечина.

И както бързо пръскаше слънцето полските мъгли, тъй бързо се разсейваха и нощните сънища от натежалата глава на Кебар. Ден след ден той свикваше с новия живот и самотността не го измъчваше, както

в началото. На блатото животът бе все тъй неизказано хубав, неусетно изминаваше там денят, а запъплека ли тъмни сенки между камъните, Кебар бързаше да се върне в гнездото.

Но на тоя свят всичко има край и след първите студени дъждове на есента Кебар усети живота си отново огорчен. Той не ходеше тъй често на блатото и гостуванията му в двора на Мартин Чука ставаха по-дълги. А когато хванаха зимните студове и земята побеля в сняг, Кебар престана да каца на гнездото, съвсем го остави на гарваните и врабците; един топъл кът в плевника на Мартиновия двор му служеше сега вместо гнездо... По мръкнало върху гредите накацваха кокошките, гушеха се около него върху меката слама две тлъсти патки и няколко свадливи гъски. Страшно виеше навън фъртуната, брулеше заледения сняг на покрива и тъй мъчително дълги бяха мразовитите декемврийски нощи! А Кебар отваряше тъмни-потъмнели от страдание очи и се взираше в мрачината на прихлупената плевня, цял пренесен в спомени за хубавите юлски нощи, там, на високия дъб, под откритото звездно небе, за блатото, дето от сутрин до вечер хвъркат бекасите и дивите патици и дето той, гордо проточил шия, газил без шум по мочурливата трева, хитро се провира между камъшите и тръстиките и забива островърхия си червен клюн в зеленясалите барички.

Мяркват се в паметта му и приказките на Бану за дивната страна на вечната пролет, оживява цялото негово минало и сърцето му се свива от болка за нещо хубаво, което е било или което щяло да бъде, но което сега е безвъзвратно, безвъзвратно изгубено. И Косру, и Бану, и неговите връстни братчета отколе вече са там, в слънчевата земя, а той... О, не би стигнала всичката мъдра реч на Мува, за да разкаже онова, което претегли Кебар през тази сурова зима! В плевнята не духаше мразният вятър и за всички имаше храна в изобилие. Но защо черна мъка бе легнала като снежна буца в сърцето на Кебара?

Случваха се хубави дни и тогава щъркът излизаше да се грее на слънце върху покрива и жмурка очи към небето, из синята дълбочина на което щяха да дойдат някой ден щърковете. И тогава... Светли надежди се разцъфваха в душата на Кебара, запалена от копнежа за нов, хубав живот, и търпеливо понасяше той всички злочестини.

Измършавя и посърна Кебар, перушината му посивя, изгуби предишния си блясък и жалко бе да се гледа на някогашния напет гиздавец. Толкова бе се изменил Кебар, щото Мува не искаше да вярва

на очите си, когато през една пролетна лунна нощ го видя върху покрива на Мартеновата къща.

— Чудно! Чудно! — възкликна тя и почна надълго да мъдрува за нетрайността на земните неща, за глупавата уредба на света — както бе се научила да повтаря от години едно и също. Но Кебар не слушаше, както преди, бърбрежа на Мува и не скриваше от нея колко тежък е бил животът му през зимата.

Равнодушно слушаше Мува жалбите на Кебара с дълбоко затаено чувство, че е смешна и глупава всяка тревога заради суетните земни неща. В същото време тя жалеше стария си приятел, че заслепенят му ум е още чужд на вечните истини, които отколе бяха посветили и възраждали душата на мъдрата Кебелова ученица. И като не намери с какво друго да утеши черния щърк, Мува го похвали за всичко изтърпяно от него и му разказа за лястовиците, дошли да обадят за скорошната пролет. Вече се стопил ледът на блатото и птици зацвъртели над цъфналите поля. Скоро щели да дойдат и щърковете...

Каква по-хубава вест можеше да възрадва потъмнялата душа на Кебара! Щърковете скоро щели да дойдат! О, не ще и дума, сега Мува говореше самата истина. Но отде се вземаше този зъл пламък в очите на Кебара, защо той цял тръпнеше в тревожни предчувствия и боязън? Думи не биха се намерили, за да изкаже всичката скрита мъка на Кебара. И трябва ли? Щърковете, пак сбрани безброй в дълго ято, се върнаха от далечните слънчеви земи и се пръснаха по целия край, чак зад снежните планини. Върнаха се родните птици, но чужд и самотен остана между тях Кебар, като че всички бяха се сговорили да странят и бягат от него. Отдалече само гледаше той как Косру и Бану, и връстниците му братчета — те бяха станали вече едри, гиздави щъркели — кацах на старото гнездо върху дъба или летяха високо над полето, но не смееше да ги приближи. Нали той знаеше от Мува колко отмъстителни и жестоки са щъркелите?

Но на полето между високата тръст и блатски тревы Кебар често срещаше млади щъркове, които съчувствено слушаха скръбния му разказ и го съветваха с добродушна наивност да се покае и да иска прошка от своите родители.

Ободрен от ласкави думи, Кебар дебнеше сгодено време, за да приближи горделивите си братя, но това не бе никак лесно — питайте блатските косове, които знаят всичко, и те ще ви кажат същото, —

защото Бану не искаше дори да чува за Кебара, нейния позор на старини. А когато смогна да им разкаже живота си, черният щърк с горест видя, че няма кой да го разбере и сподели мъката му.

Той поживя тъй, чужденец между своите, цяло лято и не напусна нито веднъж блатото, забравил двора на Мартин Чука, дете никога вече не мислеше да се връща. Изкусно ловеше той заедно със зловните чапли водни змии, пиявици и жаби, като ги убиваше без пощада, и често делеше лова си с другите блатски птици. Също тъй изкусно летеше Кебар във въздуха и се вдигаше толкова нависоко и толкова бързо, щото можеше да съперничи с най-калените и силни щъркове. Свободният живот на блатото му възвърна всички загубен блясък на крилата и Кебар отново изглеждаше горд и хубав.

Не бе се изминало лятото, още в края на юли, щърковете се сбраха отвсякъде на Бяло поле, готови за далечен път — както от незапомнени времена е било и ще бъде... Сеавей стоеше на високия зелениясьл камък и когато с разперени крила, с проточена нагоре шия затракваше гръмко, щърковете из цялото поле млъкваха и не се чуеше глъч. Но този път и старият, от всички зачитан Сеавей, не можеше да умири щърковете. Те спореха, гълчаха непрекъснато и техните крясъци се чуваха толкоз далеч, щото всички птици в околността, като почнете от тромата чапла, че до мъничката колибри, бяха излезли да слушат от блатото и храстите. Щърковете обсъждаха изново участието на болните и хилавите. Между тях покорно чакаше своя ред и страхливият Кебар...

Върху камъка до самси Сеавея се изправи старият Косру, прославен със своята ученост между всички бели щъркове: някога на младини той чел на пирамидите пращните пергаменти, в които се разказвала славата и мъдростта на древните фараони... Не един щърк е кацал за отпочивка на високите пирамиди, но колцина са чели какво се пише в старите, забравени книги? Ето защо никой не бива да се чуди, че в този слънчев юлски ден всеки щърк искаше да чуе какво ще каже мъдрият Косру.

А това, което говореше Косру, наистина бе удивително, пълно с мъдрина и величие. Той разгледа целия живот на Кебара, бягството му и позорното му опитомяване в двора на Мартин Чука, всичките негови преめждия и късното му разкаяние. И със студени думи на безсърдечие той проклинаше своята рожба, задето е опозорила името му с глупавия си страх от смъртта.

— Няма щърк — говореше Косру и гласът му се чуваше отвъд занемялото поле, — достоен да се нарича тъй, ако той се бои да умре. Ето, аз не виждам нито един измежду вас, който да не презира смъртта. Нали очите ми и паметта ми не ме лъжат, о горди братя?

Като поръсени с кръв копия се устремиха хиляди клюнове към небето и затракаха тържествената, победна песен, в която се слави безстрашието на щърковете. И още по-гръмко подзе Косру своята реч за свещеното право на щъркелите да убиват ония измежду тях, които от болести или рани са обречени да окапят като гнили плодове от раздрусано дърво в далечния път на ятото. Това, което другите птици със своя глупав ум наричат жестокост, Косру славеше като най-голяма благодетел на щърковете. Нима е жестоко да се убиват змиите и рибите във водата, да се душат припечените на слънце смокове? И Косру искаше смърт за онези, които не са достойни за живот. А Кебар — Кебар заслужава двойна смърт, защото неговият грях е по-голям от греха на болните и хилавите...

Така говореше Косру, бащата на Кебара, и всички шумно одобряваха мъдрата му реч. Но не бяха успели щърковете да се преместят на другия си крак, чу се гласът на Бану и отново белите птици притаиха дъх. Майката на Кебара се изкачи върху зеленясалия камък, отдето слезе Косру, и без да хвърли поглед към рождата си, каза:

— Трийсет дни и трийсет нощи аз топлих неговото яйце под крилете си и сега искам да хвърля последното майчино проклятие отгоре му. Не го убивайте! Оставете го и тази зима да гние в бурениясалия двор на Мартин Чука, да му се нарадват кокошките и гъските. Гладен няма да го оставят там, но той от мъка ще умре. Така по-тежко ще бъде наказан за греха си моят на зло орисан Кебар, о горди щъркове!

Подигна се пак глъч и препирня из цялото поле. Едни одобряваха съвета на Бану; други сърдито крещяха, че трябва да чуят какво ще каже Сеавей и да изпълнят неговата воля. Ала докато спореха тъй, в края на полето, дето стояха обречените щъркове, излезе Кебар, досега гробно смълчан, прехласнато загледан в дълбокото синьо небе. Той сепнато се озърна наоколо като пробуден от сън, видя хилядите щъркове, чиито сърца не стопляше нито зрънце обич към него, после очите му бързо се устремиха към далечните хоризонти и той вече не

чуваше и не виждаше какво се върши наоколо му. Сладка тревога съживи душата му, неочаквано сгряна от светло тържествуваща мисъл. Ослепително блестеше лятното слънце и в топлия въздух цветята пръскаха благ мирис; нежно трептеше в слънчева омара цялото поле. За миг само Кебар отново усети колко безкрайно хубав е божият свят, колко омаен е бил сънят за далечните слънчеви земи... Размаха криле Кебар и самоуверено, гордо полетя нагоре, все по-високо към синьото бездънно небе. Какво мислеше да прави той? Щърковете по-добре от него знаеха, че небето е празно, че няма там кът, дето може да се скрие една страхлива птица, осъдена от провидението на смърт, и затуй със спокойно учудване чакаха края на тази нова лудост.

А Кебар в туй време се издигаше неуморно все по-далеч от земята, протегнал вдървени нозе и шия, плавно размахал широки криле във въздуха. И колкото той изглеждаше по-малък в синята височина, безоблачното небе като че ставаше по-дълбоко и се усмихваше радостно в прозрачната ведрина на юлския ден. Най-после Кебар се издигна тъй високо, че изглеждаше като тъмна, едвам видима точка. Тогава, наситен на слънце и простор, той се спря, затрепка с крилето си на едно място и устреми зорко искрящи очи долу към земята. Блатските камъши се зеленееха като класовете на млада нива, а самите щъркове едва се виждаха, прилични на чудновати бели цветя, разлюлени от вятър. Тъмните къщурки на селото се губеха в зеленината, а в края, дето почваше полето, по-високо от другите дървета стърчеше дъбът с черна точка на върха — гнездото, в което бе се родил Кебар и без време бе го оставил... Далеч се разстилаха тъмнозелените поля и още по-далеч като неми стражи ги опасваха планините. Но над всичко бе се издигнал Кебар. Само слънцето грееше по-високо от него. Ослепен от блясъка му, той отвърна просълзени очи и отново си спомни, че зад далечните хоризонти през планини и морета има слънчеви страни, за които той знае само от приказките на Бану, но които никогаж и никогаж няма да види... И във висша мъка той склопи очи, за да не вижда повече света, изопна и преви шия надолу, сграбчи я силно между червените си нозе, сви около тялото си двете крила и бързо, като запокитен камък полетя из безмълвната небесна твърд надолу към земята...

На една хълмчинка близо до блатото щърковете намериха топлото още, но бездушно тяло на Кебара. И всички видяха, че той не

се страхуваше от смъртта.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.